

Tekst en foto's: Felice en Joop Stalenburg

De pijlinktvissen

Het is eind april. We hebben inmiddels meer dan twintig inktvissenhutjes staan (uiteindelijk worden het er vijftig). Elke nacht wordt er gedoken. Ieder moment kunnen ze er zijn: de pijlinktvissen! Als je de eerste keer oog in oog staat met deze dieren is het net of je een ontmoeting hebt met een alien.

Uit het niets komen ze horizontaal aanzweven, houden even stil bij je gezicht en banen zich vervolgens weer een weg achterwaarts de nacht in. Felice voelde bij haar eerste ontmoeting van het jaar die rubberachtige armen haar hele gezicht betasten en even werd er aan haar masker getrokken. Normaal zijn ze zo'n twee weken eerder dan de sepia's. En ook nu is dat het geval, alleen lieten beide wat langer op zich wachten omdat het een koude lente was.

Alles gebeurt pijsnel

In tegenstelling tot de sepia's waren er dit jaar meer pijlinktvissen. Al heel gauw hingen er oost en west van de brug hele trossen witte eistrengen. Iedere eistreng bevat tientallen eitjes. Een pijlinktvis dankt zijn naam volgens ons niet alleen aan zijn vorm maar ook aan zijn gedrag. Alles wat ze doen gebeurt pijsnel. Het paren, de eiafzetting, het vangen van een prooi en, als jouw gezelschap ze niet aanstaat, gaan ze er als een pijl uit een boog vandoor.

Maagdelijke stoet

Je kansen om ze te kunnen observeren zijn het grootst als je je houdt aan de volgende regels: geen sterke lamp, niet te snel heen en weer schijnen, niet rondzwemmen, maar rustig bij zo'n hutje met eieren blijven wachten. De beste tijd is de vooravond tot in de nachtelijke uren. Heel erg belangrijk is: weinig duikers. Een avondje door de week eropuit trekken loont zeker de moeite. Op een dag dat we de hutjes inspecteerden (op

s'Nachts hebben pijlinktvissen deze roodbruine kleur. Overdag zijn ze witachtig-transparant.

neptunes-haar en loszittende stokken) hadden we het geluk om rond de twintig pijlinktvissen te treffen aan de oostelijke kant. Doordat het nog licht was, waren ze wit van kleur, waardoor ik moest denken aan een in het maagdelijk wit geklede bruidenstoet, compleet met witkanten sluiers. Als op een afgesproken teken gingen ze allemaal tegelijk de rechterkant van de hut binnen om die weer achterwaarts aan de linkerzijde te verlaten. Binnen enkele minuten hadden ze er een hele vracht eierstrengen bij gezet.

Een jonkie uit het ei

Na enkele weken zie je de embryo's in de eitjes rondzwemmen. Vele pogingen zijn er nodig om

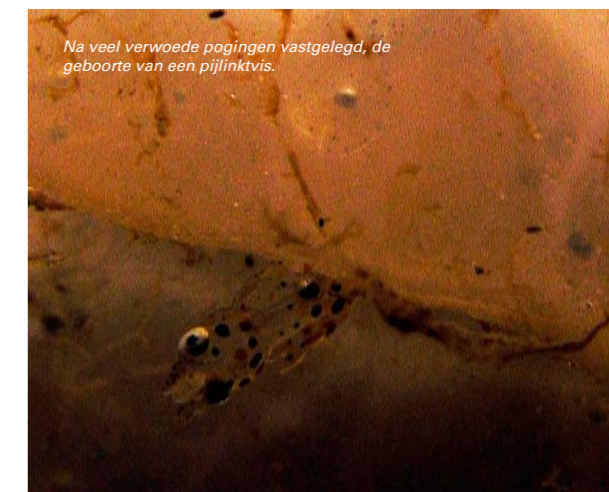
daar een duidelijke foto van te maken, met flitslicht dat schuin van achter door de strengen heen moet flitsen. Dankzij die verwoede pogingen bleek op de laptop pas dat er een foto bij zat van een half uit het ei gekomen jonkie! Nu het augustus is, zien we bij het nachtduiken wolken met tientallen kleine pijlinktvisjes die gretig gebruikmaken van het lamplicht om het daardoor aangetrokken kleine gedierte af te vangen. Straks in oktober, wanneer ze ongeveer tien centimeter zijn en het water al weer flink is afgekoeld, zullen ze hun eerste grote reis naar het open water maken. Daar groeien ze verder op om na ongeveer drie jaar naar hun geboortewateren terug te keren.

Een pijlinktvis dankt zijn naam niet alleen aan zijn uiterlijk, maar ook aan zijn gedrag. Alles gebeurt pijsnel.

Het afzetten van de eieren gaat met flinke tussenpauzes. Ze blijven er niet als een sepia rondhangen

Na veel verwoede pogingen vastgelegd, de geboorte van een pijlinktvis.